

Dr. Lucian Nastasă-Kovács
Academia Română. Institutul de Istorie „George Barițiu”
Str. Kogălniceanu 12-14, Cluj-400084
E-mail: lucian.nastasa@gmail.com

LISTA LUCRARILOR PUBLICATE

Volume

- *Generație și schimbare în istoriografia română (sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX)*, Cluj, Presa Universitară Clujeană, 1999, 160 p.
- *Intelectualii și promovarea socială (Pentru o morfologie a câmpului universitar)*, Cluj, Edit. Limes, 2004, 224 p.
- *The University of Kolozsvár/Cluj and the students of the Medical Faculty (1872-1918)*, Budapesta-Cluj, CEU-CRDE, 2004, 396 p. (cu Victor Karady).
- *Itinerarii spre lumea savanta. Tineri din spațiul românesc la studii în străinătate (1864-1944)*, Cluj, Edit. Limes, 2006, 327 p.
- *„Suveranii” universităților românești. Mecanisme de selecție și promovare a elitei intelectuale*, Cluj, Edit. Limes, 2007, 571 p.
- *Intimitatea amfiteatrelor. Ipostaze din viața privată a universitarilor „literari” (1864-1948)*, Cluj, Edit. Limes, 2010, 526 p. (reprint 2018)
- *Antisemitismul universitar în România (1919-1939). Mărturii documentare*, cu un Cuvânt înainte de Carol Iancu, Cluj, Edit. ISPMN/Kriterion, 2011, 652 p.
- *Intelectualii din România. Configurații culturale*, Cluj, Edit. Mega, 2014, 300 p.
- *Pogromul itinerant sau decembrie antisemit – Oradea, 1927*, București, Edit. Curtea Veche, 2014, 470 p.
- *Studenti români la École Pratique des Hautes Études (Section des Sciences Historiques et Philologiques), 1868-1948*, Cluj, Edit. Școala Ardeleană/Eikon, 2016, 376 p.
- *Cultură și propagandă. Institutul Român din Berlin (1940-1945)*, Cluj, Edit. Mega, 2018, 715 p. (cu Irina Matei).
- *Un concurs universitar și trei personaje: Constantin Noica, Mircea Eliade și Ion Zamfirescu*, Cluj, Edit. Mega, 2019, 254 p.
- *Enric Furtună și „Bilanțul unui insucces”*, Cluj, Edit. Mega, 2020, 544 p.

Volume și ediții îngrijite/coordonate

- Vasile Pârvan, *Studii de istorie medievală și modernă*, ediție îngrijită, note și indice de Lucian Nastasă. Cuvânt înainte și studiu introductiv de Al. Zub, București, Edit. Științifică și Enciclopedică, 1990, 390 p.
- *Victor Slăvescu. 1891-1977*, volum îngrijit de Lucian Nastasă și Al. Zub, București, Edit. Academiei, 1993.
- *Istoria ca lectură a lumii*, volum coordonat de Leonid Boicu, Gabriel Bădărău și Lucian Nastasă, Iași, Fundația Academică “A.D. Xenopol”, 1994, 712 p.
- *Ilie Minea (1881-1943)*, volum îngrijit de [Lucian Nastasă și] Al. Zub, Iași, Edit. Universității “Al.I. Cuza”, 1996, 235 p.
- *Identitate/Alteritate în spațiul cultural românesc*, volum îngrijit de [Lucian Nastasă și] Al. Zub, Iași, Edit. Universității “Al.I. Cuza”, 1996, 431 p.

- *Studii istorice româno-ungare*, volum editat de Lucian Nastasă, Iași, Fundația Academică „A.D.Xenopol”, 1999, 400 p.
- *Relații interetnice în România post-comunistă*, Cluj, Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală, 2000, 394 p. (cu Levente Salat); cu o versiune engleză: *Interethnic Relations in Post-Communist Romania*, Cluj, Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală, 2000, 400 p.
- *Țiganii din România. Mărturii documentare (1919-1944)*, Cluj, Centrul pentru Resurse și Diversitate Etnoculturală, 2001, 665 p. (coordonator).
- *Maghiarii din România. Mărturii documentare (1945-1955)*, Cluj, Centrul pentru Resurse și Diversitate Etnoculturală, 2002, 920 p. (coordonator)
- *Evreii din România. Mărturii documentare (1945-1965)*, Cluj, Centrul pentru Resurse și Diversitate Etnoculturală, 2003, 736 p. (coordonator)
- *Maghiarii din România. Mărturii documentare (1956-1968)*, Cluj, Centrul pentru Resurse și Diversitate Etnoculturală, 2003, 1006 p. (coordonator)
- *Maghiarii din România și etica minoritară (1920-1940)*, Cluj, Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală, 2003, 311 p. (cu Levente Salat).
- Teohari Antonescu, *Jurnal (1893-1908)*, ediție îngrijită și note de Lucian Nastasă, Cluj, Edit. Limes, 2005 (ed. II, revizuită și adăugită, cu un cuvânt înainte de Alexandru Zub, Iași, Edit. Junimea, 2019).
- *Armenii din nord-vestul Transilvaniei în anii instaurării comunismului (1945-1953). Mărturii documentare*, ed. Lucian Nastasă, Cluj, Centrul pentru Resurse și Diversitate Etnoculturală, 2008, 320 p.
- Kristóf Szongott, *Orașul Liber Regal Gherla (1700-1900). Metropola armeano-maghiară*, ed. Lucian Nastasă, trad. Andrea Ghiță, București, Edit. Ararat, 2012, 363 p.
- *Rom sau țigan. Dilemele unui etnonim în spațiul românesc*, Cluj, Edit. ISPMN, 2012, 352 p. (împreună cu István Horváth).
- Kristóf Szongott, *Etnografia armenilor din Ungaria*, ed. Lucian Nastasă, trad. Andrea Ghiță, București, Edit. Ararat, 2013, 537 p.
- *Politici culturale și modele intelectuale în România*, ed. Lucian Nastasă și Dragoș Sdrobiș, Cluj, Edit. Mega, 2013, 420 p.
- Kristóf Szongott, *Orașul Liber Regal Gherla (1700-1900)*, I, *Generalități*, ed. Lucian Nastasă, trad. Andrea Ghiță, București, Edit. Ararat, 2014, 604 p.
- Kristóf Szongott, *Orașul Liber Regal Gherla (1700-1900)*, vol.II, *Părți de sine stătătoare*, partea I, ed. Lucian Nastasă, trad. Andrea Ghiță, București, Edit. Ararat, 2015, 436 p.
- Kristóf Szongott, *Genealogia familiilor armenie din Transilvania*, ediție și cuvânt înainte de Lucian Nastasă, traducere Andrea Ghiță, București, Edit. Ararat, 2016, 338 p.
- Erast Tarangul, *Amintiri*, ed. Radu Bruja și Lucian Nastasă, Cluj, Edit. Școala Ardeleană/Eikon, 2016, 207 p.
- Miklós Bánffy, *Trilogia transilvană*, 3 vol., trad. Marius Tabacu, ediție îngrijită, studiu și note de Lucian Nastasă, București, Institutul Cultural Român, 2019, 686 p.+

Studii

- *Unele date în legătură cu istoricul descoperirilor de la Cucuteni*, în „Acta Moldaviae Meridionalis”, Vaslui, V-VI, 1983-1984, p.513-522.
- „Școala nouă” de istorie. *Mărturii documentare*, I-III, în „Anuarul Institutului de istorie și arheologie A.D.Xenopol”, Iași, XXII/1, 1985, p.335-376; XXIII/1, 1986, p.355-396; XXIV/2, 1987, p.417-454.

- *Orest Tafrali. Mărturii epistolare*, în „Acta Moldaviae Meridionalis”, Vaslui, VII-VIII, 1985-1986, p.507-513.
- „*Istoria socială*” în polemica dintre Ștefan Zeletin și Gheorghe I. Brătianu, în „Anuarul Institutului de istorie și arheologie A.D.Xenopol”, XXIII/2, 1986, p.757-761. Reprodus în vol. Lucian Nastasă, *Intellectualii din România. Configurații culturale*, Cluj, Edit. Mega, 2014, p.139-148; *Gheorghe I. Brătianu, 1980-1989*, ed. Valeriu și Sanda Râpeanu, București, 2019, p.283-288.
- *Monumentele Iașilor* [Statuia lui M. Kogălniceanu din fața Universității Iași], în Almanah „Convorbiri Literare”, 1986, p.35-36.
- *Gh.I. Brătianu la congrese internaționale de istorie*, în vol. *Românii în istoria universală*, ed.I. Agrigoroaiei, Gh. Buzatu, V. Cristian, II/1, Iași, Universitatea “Al.I. Cuza”, 1987, p.731-742. Reprodus în vol. Lucian Nastasă, *Intellectualii din România. Configurații culturale*, Cluj, Edit. Mega, 2014, p.139-148; *Gheorghe I. Brătianu, 1980-1989*, ed. Valeriu și Sanda Râpeanu, București, 2019, p.289-299.
- *G.I. Brătianu - drumul spre împlinirea unei vocații*, în vol. *Confluențe istoriografice românești și europene. 90 de ani de la nașterea istoricului Gheorghe I. Brătianu*, ed. V. Spinei, Iași, Universitatea “Al.I. Cuza”, 1988, p.195-205.
- *[Precizări și completări la corespondența lui Al.I. Philippide]*, în „Anuarul Institutului de istorie și arheologie A.D. Xenopol”, Iași, XXV/2, 1988, p.733-736.
- *Gheorghe I. Brătianu. Scrisori din anul Marii Uniri*, în *Almanahul “Ateneu”*, 1989, p.51-53.
- *Preocupări de etnopsihologie*, în vol. *Eminescu: Sens, timp și devenire istorică*, ed. Șt. Lemny și I. Saizu, Iași, Universitatea “Al.I. Cuza”, 1989, p.769-782.
- *N. Iorga în apărarea lui Ovid Densusianu*, în „Anuarul Institutului de istorie și arheologie A.D.Xenopol”, Iași, XXVI/1, 1989, p.409-413.
- *Cu privire la primele cursuri ale lui Ilie Minea*, în „Anuarul Institutului de istorie și arheologie A.D.Xenopol”, Iași, XXVI/1, 1989, p.589-593.
- *G. Călinescu și Universitatea din Iași. Pe marginea unei corespondențe*, în „Anuarul Institutului de istorie A.D.Xenopol”, Iași, XXVII, 1990, p.147-154.
- *Ion Nistor. Debutul la Academia Română*, în vol. *Ion Nistor (1876-1962)*, ed. M. Ceaușu și Al. Zub, Iași, Edit. Universității “Al.I. Cuza”, 1993, p.105-110 (republicat în „Academica”, nr. 11 (131), septembrie, 2001).
- *Pentru o recuperare socio-istorică a experiențelor concentraționare românești (1947-1964)*, în „Xenopoliana”, Iași, I, 1993, p.93-100.
- *Strategii matrimoniale în mediul universitar românesc la finele sec.XIX. Cazul Nicolae Iorga*, în vol. *Istoria ca lectură a lumii*, ed. L. Boicu, G. Bădărău și L. Nastasă, Iași, Edit. Fundația Academică “A.D.Xenopol”, 1994, p.619-630.
- *Hubert Schmidt și civilizația „cucuteniană”*, în „Dacia Literară”, Iași, V, 1994, nr. 2, p.26-27.
- *Un mesager al spiritualității românești în Italia: Claudiu Isopescu*, în „Dacia Literară”, Iași, V, 1994, nr. 3, p.29-30.
- *În preajma lui Al. Zub*, în „Timpul”, Iași, nr. 11(16), noiembrie 1994, p.12.
- *Alexandru Zub : un personaj și o cultură de tip eroic*, în „Convorbiri literare”, 1994, nr.11-12, p.3-11.
- *Actualitatea lui Xenopol*, în „Xenopoliana”, Iași, II, 1994, p.183-194.
- *Întregiri la biografia lui Octavian Goga*, în „Dacia Literară”, Iași, VI, 1995, nr.1, p.20-21.
- *Simboluri și ritualuri junimiste*, în „Dacia Literară”, Iași, VI, 1995, nr.2, p.45-46.
- *Critica istoriografică. De la ignoranță la discreditare*, în „Timpul”, Iași, 1995, nr. 10, p.14.
- *Etnocentrismul și manualul de istorie*, în „Xenopoliana”, III, 1995, p.93-97.

- *A.D. Xenopol și învățămîntul istoriei*, în „Xenopoliana”, III, 1995, p.174-175.
- *Arhive vizuale*, în „Arhivele totalitarismului”, București, III, 1995, nr. 1, p.295-297.
- *Opțiuni și conduite profesionale la studenții evrei ai Universității din Cluj, 1872-1940*, în „Dacia literară”, VII, 1996, nr.1, p.11-13.
- *Studii iudaice*, în „Timpul”, nr. 1/1996, ianuarie, p.7.
- *Ultimii ani de profesorat ai lui Sextil Pușcariu. Documente inedite*, în „Dacia literară”, VII, 1996, nr. 2, p.29-30.
- *Testamentul lui Vasile Bogrea*, în „Dacia literară”, VII, 1996, nr. 2, p.28.
- *Lucian Blaga - avatarurile unei catedre universitare*, în vol. *Itinerarii istoriografice*, coord. G. Bădărău, Iași, Fundația Academică “A.D. Xenopol”, 1996, p.499-521.
- *Din corespondența Marthei Bibescu*, în vol. *Itinerarii istoriografice*, coord. G. Bădărău, Iași, Fundația Academică “A.D. Xenopol”, 1996, p.529-533.
- *Theofil Simenschi: scurtă autobiografie*, în “Dacia literară”, VII, 1996, nr. 3, p.35-36.
- *Imposibila alteritate. Note despre antisemitismul universitar din România, 1920-1940*, în vol. *Identitate/Alteritate în spațiul cultural românesc*, volum îngrijit de [L. Nastasă și] Al. Zub, Iași, Edit. Universității „Al.I. Cuza”, 1996, p.345-361. O variantă ușor modificată: *Die Unmöglichkeit des Andersseins. Überlegungen zum universitären Antisemitismus in Rumänien 1920-1940*, în „Jahrbuch für Universitätsgechichte”, Band 4, hrsg. Marie-Luise Bott, Stuttgart, Franz Steiner Verlag, 2001, p.54-67; cu adăugiri de informații: *Der universitäre Antisemitismus Rumäniens in der Zwischenkriegszeit*, în vol. *Spiritualitate și cultură europeană. Volum dedicat profesorului Ladislau Gyémánt la împlinirea vârstei de 60 de ani*, Cluj, Presa Universitară Clujeană, 2007, p.147-166.
- *Conduita conspirativă sub regimul comunist: mit și realitate*, în vol. *Miturile comunismului românesc*, II, ed. Lucian Boia, București, Edit.Universității, 1997, p.59-64. Reprodus și în vol. *Miturile comunismului românesc*, sub direcția lui Lucian Boia, București, Edit. Nemira, 1998, p.198-204. (Fragmentar în „Timpul”, 5/1996, mai, p.6).
- *Revista „Cercetări istorice” ca instrument formativ*, în vol. *Ilie Minea (1881-1943)*, volum îngrijit de [Lucian Nastasă și] Al. Zub, Iași, Edit. Universității “Al.I. Cuza”, 1996,99-102.
- *Eforturi de instituționalizare a istoriei la Iași: Ilie Minea*, în vol. *Ilie Minea (1881-1943)*, volum îngrijit de [Lucian Nastasă și] Al. Zub, Iași, Edit. Universității “Al.I. Cuza”, 1996, p.121-128.
- *Ilie Minea – Corespondență și acte din Arhiva Universității Iași*, în vol. *Ilie Minea (1881-1943)*, volum îngrijit de [Lucian Nastasă și] Al. Zub, Iași, Edit. Universității “Al.I. Cuza”, 1996, p.166-188.
- *Gavril Scridon și avatarul sintezei: Istoria literaturii maghiare din România*, în “Dacia literară”, VIII, 1997, nr. 1, p.14-15.
- *Nicolae Iorga în istoriografia maghiară*, în „Dacia literară”, VIII, 1997, nr. 1, p.3-5.
- *György Kristóf – primul profesor de limba și literatura maghiară al Universității din Cluj*, în „Dacia literară”, VIII, 1997, nr. 1, p.12-13.
- *Instituțiile academice și formarea elitelor academice românești*, în „Xenopoliana”, IV, 1996 [1997], p.147-155; *Instituțiile academice și formarea elitelor moderne din spațiul românesc*, în „Anuarul Institutului de Cercetări Socio-Umane Gheorghe Sincai”, Târgu-Mureș, I, 1998, p.47-56.
- *Universitate și elite. Repere bibliografice*, în „Xenopoliana”, IV, 1996 [1997], p.172-177.
- *O relație controversată: Lucian Blaga-Pavel Apostol*, în „Dacia literară”, VIII, 1997, nr. 2, p.27-28.
- *A nacionalizmus nem mindenhol volt bénító*, în „Jászkun krónika”, V, 1997, nr. 78, április 4, p.5.

- *Das Europa-Bild bei den Klausenburger Memoirenschreibern des 17. Jahrhunderts*, în Harald Heppner (Hg.), *Die Rumänen und Europa vom Mittelalter bis zur Gegenwart*, Wien-Köln-Weimar, Böhlau Verlag, 1997, p.47-61.
- *Das Europa-Bild der im Ausland studierenden rumänischen Jugend (1860-1918)*, în H. Heppner (Hg.), *Die Rumänen und Europa vom Mittelalter bis zur Gegenwart*, Wien-Köln-Weimar, Böhlau Verlag, 1997, p.215-131.
- *Orest Tafrali și studiile de bizantinologie*, în „Cercetări istorice“, XVI, 1997, p.157-172.
- *Rolul universităților occidentale în modernizarea și europenizarea elitelor românești, 1860-1918*, în „Xenopoliana“, VI, 1998 [1999], nr.1-2, p.169-181.
- *Genealogia între știință, mitologie și monomanie*, în „Xenopoliana“, VI, 1998 [1999], nr.3-4, p.24-33.
- *A kolosvári magyar 'Ferencz József' tudományegyetem és a román orvosi elit kialakulása. 1872-1918*, în vol. *Studii istorice româno-ungare*, volum editat de Lucian Nastasă, Iași, Fundația Academică „A.D. Xenopol”, 1999, p.187-234.
- *Le rôle des études à l'étranger dans la carrière des professeurs d'université roumains (1878-1944)*, în vol. *L'enseignement des Elites en Europe Centrale (19-20e siècles)*, sous la direction de Victor Karady et Mariusz Kulczykowski, Cracovie, Université Jagellonne, 1999, p.149-158.
- *Educația școlară la evrei și „ieșirea din ghetou”*, în vol. *Insula. Despre izolare și limite în spațiul imaginar*, volum coordonat de Lucian Boia, Anca Oroveanu și Simona Corlan-Ioan, București, Colegiul Noua Europă, 1999, p.269-279.
- *A.D. Xenopol și „Școala critică”*, în „Anuarul Institutului de istorie A.D. Xenopol”, Iași, XXXVI, 1999, p.25-36.
- *Mécanismes de sélection et d'intégration de l'élite universitaire roumaine. Alliances familiales*, în „Colloquia”. *Journal of Central European History*, Cluj, III-IV, 1996-1997 [2000], no.1-2, p.203-217.
- *Sensul comparației*, în „Dilema”, București, VIII, 2000, nr.388 (21-27 iulie), p.7.
- *Cuvânt înainte*, la Valér Veress, *Liceeni ardeleni în tranziție*, Cluj, Edit. Limes, 2000, p.7-8.
- *Pentru o istorie a Transilvaniei*, în „Provincia”, Cluj, II, 2001, nr.3, p.9 (cu o versiune în limba maghiară).
- *„Școala” Al. Zub*, în „Steaua”, nr.4/2001, p.43.
- *Ion Nistor. Debutul la Academia Română*, în „Academica”, XI, 2001, nr. 11, p. 15.
- *Pentru o istorie a cuplurilor în mediul intelectual românesc*, în vol. *Prezențe feminine. Studii despre femei în România*, ed. G. Cosma, E. Magyari-Vincze, O. Pecican, Cluj, Editura Fundației Desire, 2002, p.167-236.
- *Evreii din România și drama emigrării în Israel*, în „Ziua de Ardeal”, VII, 2002, nr. 2268 (17 septembrie), p.3.
- *Prostituția în Transilvania între cele două războaie mondiale*, în vol. *Condiția femeii în România secolului XX*, coord. Ghizela Cosma și Virgil Țărău, Cluj, Edit. Nereamia Napocae, 2002, p.83-102 (cu Lucian Dărămuș).
- *Patologia alianțelor simbolice*, în „Dilema”, XI, 2003, nr. 526, p.11.
- *„Szigorúan titkos”. Dokumentumok a Magyar Külügyminisztérium levéltárából*, în „Korunk”, Cluj, XIV, 2003, nr. 2, p.108-119.
- *Pentru o istorie a Transilvaniei*, în vol. *Provincia 2001. Antologie*, ed. Elek Szokoly, Târgu Mureș, Edit. Pro Europa, 2003, p.55-56.
- *L'espace universitaire allemande et la formation de l'élite intellectuelle roumaine (1864-1944)*, în „Transylvanian Review”, XII, 2003, no. 3, p.38-51.
- *Constantin Daicoviciu – etape spre o monografie*, în „E-Leonardo”, no. 2/2003 (<http://www.eleonardo.tk>).

- *Din vremea dosarului de cadre. Constantin Daicoviciu, denunț proletar*, în „Magazin istoric”, XXXVII, 2003, nr. 9, p.47-50.
- *Evreii din România între toleranță și intoleranță în primul deceniu al regimului comunist*, în vol. *Minoritarul imaginar, minoritarul real*, ed. Elena Rodica Colta și Pascu Hurezan, Arad, Complexul Muzeal Arad, 2003, p.147-174; republicat sub același titlu în vol. *Partide politice și minorități naționale din România în secolul XX*, ed. Vasile Ciobanu și Sorin Radu, Sibiu, Edit. Universității „Lucian Blaga”, 2006, p.222-244; *Between Tolerance and Intolerance. The Jews in Communist Romania (1945-1955)*, în vol. *Tolerance and Intolerance in Historical Perspective*, edited by Csaba Lévai and Vasile Vese, Pisa, Edizioni Plus-Università di Pisa, 2003, p.71-90.
- *Geneza a două universități în Clujul multicultural (1944-1945)*, în „Anuarul Institutului de Istorie George Bariț din Cluj-Napoca”, Series Historica, XLII, 2003, p.419-452.
- *Cuvânt înainte*, în vol. Florin Anghel, *Construirea sistemului „Cordon Sanitaire”. Relații româno-polone, 1919-1926*, Cluj, Edit. Nereamia Napocae, 2003, p.3-4.
- *Moartea și ritualurile celebrării funerare în mediul universitar românesc (1864-1968)*, în „Caiete de Antropologie Istorică”, Cluj, III, 2004, nr. 5-6, p.203-226.
- *De ce este Academia o problemă*, în „Observator Cultural”, VI, 2005, nr.3, p.14-15.
- *Marin Sorescu – student la Universitatea din Iași*, în „Tribuna”, Cluj, s.n., IV, 2005, no.70, p.16.
- *Zur Deportation der Zigeuner nach Transnistrien (1942-1944)*, in Krista Zach (Hrsg.), *Migration im südöstlichen Mitteleuropa. Auswanderung, Flucht, Deportation, Exil im 20. Jahrhundert*, München, IKGS Verlag, 2005, p.281-292.
- *For a Prosopography of the Romanian Academic Migrations (1864-1948). Sources and Historiography*, în vol. *Academic Migrations, Elite Formation and Modernisation of Nation States in Europe*, ed. Victor Karay și Natalia Tikhonov, Budapest, CEU Pasts, Inc., 2005, p.68-82.
- *Tentațiile „Războiului Rece”*, în „Tribuna”, Cluj, IV, 2005, nr.76, p.6.
- *Generozitatea cărturarului [Al. Zub]*, în „Tribuna”, Cluj, IV, 2005, nr.76, p.12.
- *Deutsche Universität und Prägung der rumänischen Intellektuellenelite. Überlegungen zur Erinnerungsliteratur (1864-1924)*, în vol. Krista Zach und Cornelius R. Zach (Hrsg.), *Deutsche und Rumänen in der Erinnerungsliteratur. Memorialistik als Geschichtsquelle*, München, IKGS Verlag, 2005, p.61-78.
- *Spațiul academic transilvan din perspectiva controverselor naționale*, în „Tribuna”, V, 2006, nr.87 (16-30 aprilie), p.2, 21.
- *Repere pentru o istoriografie a romilor*, în „Tribuna” (Supliment), Cluj, V, 2006, nr.88, p.I-II.
- *Țiganii din România în anii ultimei conflagrații mondiale*, în „Tribuna” (Supliment), Cluj, V, 2006, nr.88, p.X-XII.
- *Camil Mureșanu la 80 de ani*, în „Tribuna”, V, 2007, nr.112 (1-15 mai), p.3.
- *Der deutsche Bildungsraum und das Entstehen rumänischer intellektueller Eliten (1864-1944)*, în „Danubiana Carpathica”. Jahrbuch für Geschichte und Kultur in den deutschen Siedlungsgebieten Südosteuropas, München, Oldenbourg Verlag, Band 1 (48), 2007, p.275-288; o altă verisune: *Der deutsche akademische Raum und das Auftauchen einer rumänischen intellektuellen Elite (1864-1944)*, în vol. *Națiune și europenitate. Studii istorice. In Honorem Magistri Camilli Mureșanu*, îngrijit de Nicolae Edroiu, Susana Andea, Șerban Turcuș, București, Edit. Academiei Române, 2007, p.299-310.
- *Academia Română și universitarii „literari” (din perspectiva unui „libido dominandi”)*, în vol. *Biserică, societate, identitate. In Honorem Nicolae Bocșan*, coord. Ion Cârja, Rudolf Gräf, Sorin Mitu și Ana Victoria Sima, Cluj, Presa Universitară Clujeană, 2007, p.579-594.

- *Români în „peregrinatio academica”. Câteva repere asupra logicii migrației studențești și a transferurilor culturale în epoca pre-comunistă*, în vol. *Intelectualii și societatea modernă. Repere central-europene*, ed. Cornel Sigmirean, Târgu Mureș, Universitatea „Petru Maior”, 2007, p.85-132.
- *The Education of Romanian University Professors in Western Universities*, în vol. *Elite Formation in the Other Europe (19th-20th Century)*, ed. Victor Karady, Köln, Center for Historical Social Research, 2008, p.221-231. (Număr special din “Historical Social Research”, vol.33, 2008, no.2).
- *Universitățile occidentale și formarea elitei intelectuale românești*, în vol. *Mobilitatea elitelor în România secolului XX*, coord. Mihai Dinu Gheorghiu, Mihăiță Lupu, București, Edit. Paralela 45, 2008, p.60-108.
- *Formen des Umgangs mit der ungarischen Identität im Nationalstaat Rumänien nach 1945*, în vol. *Vom Faschismus zum Stalinismus. Deutsche und andere Minderheiten in Ostmittel- und Südosteuropa 1941-1953*, Hrsg. Mariana Hausleitner, München, IKGS Verlag, 2008, p.165-172.
- *Prefață*, la Hadrian G. Gorun, *Relații politico-diplomatice și militare ale României cu Franța în primul război mondial*, Cluj, Edit. Argonaut, 2009, p.9-11.
- *Postfață*, la André Liebich, *De pe celălalt țarm. Social-democrația rusă după 1921*, Cluj, CA Publishing, 2009, p.403-406.
- *Orașul Cluj în perioada contemporană*, capitol în vol. *Clujul – scurtă istorie*, Cluj, Casa Cărții de Știință, 2009, p.51-61.
- *Comitetul Democrat Armean din România (1945-1953)*, în vol. *Pe urmele trecutului. Profesorului Nicolae Edroiu la 70 de ani*, coord. Susana Andea și Ioan-Aurel Pop, Cluj, Academia Română, 2009, p.615-628.
- *Sfârșit de istorie. Evreii din România (1945-1965)*, în vol. *Procese și contexte social-identitare la minoritățile din România*, ed. Jakab Albert Zsolt și Peti Lehel, Cluj, Edit. ISPMN/Kriterion, 2009, p.159-202; cu o versiune maghiară: *A történelem vége. A romániai zsidóság (1945-1965)*, în vol. *Folyamatok és léhelyzetek - kisebbségek Romániában*, Jakab Albert Zsolt, Peti Lehel (ed.), Kolozsvár, Nemzeti Kisebbségkutató Intézet, Kriterion Könyvkiadó, 2009, p.159-205.
- *Bibliografia lucrărilor lui Alexandru Zub*, în vol. *Historia sub specie aeternitatis. In honorem magistri Alexandru Zub*, ed. Victor Spinei și Gh. Cliveti, București-Brăila, Edit. Academiei Române/Edit. Istros, 2009, p.11-66 (cu Adrian-Bogdan Ceobanu).
- *Sentimentul urii ca resort al memoriei*, în „Observator cultural”, X, 2010, nr. 508 din 14 ianuarie, p.15.
- *Intelectualii publici din România și libidoul puterii*, în vol. *Idolii forului. De ce o clasă de mijloc a spiritului este de preferat „elitei” intelectualilor publici*, coord. Sorin A. Matei și Mona Momescu, București, Edit. Corint, 2010, p.163-177 (cu o versiune apărută în SUA, Indianapolis, Interacademic Press, 2010).
- *Învățământ și cultură universitară maghiară la Cluj (1872-1918)*, în vol. *Studii istorice privind relațiile româno-maghiare*, ed. N. Edroiu, Cluj, Edit. Mega, 2010, p.199-231.
- *Universitarii „literari” – ființe sentimentale*, în vol. *România interbelică: Istorie și istoriografie*, ed. Ovidiu Pecican, Cluj, Edit. Limes, 2010, p.39-92.[Cristian Roiban, *Istoricii și scrisul istoric în România de ieri și de astăzi*, în „Timpul”, s.n. XI, 2011, nr.148, p.19]
- *O monografie bine documentată. Carol Iancu – Alexandru Șafran și Șoahul neterminat în România*, în „Observator cultural”, nr. 558 din 14 ianuarie 2011.
- *Prefață*, la vol. Adrian Ivan, *Stat, majoritate și minoritate națională în România*, Cluj, CA Publishing, 2011, p.11-14.

- „*Peregrinatio Academica*” sau *Diplomația culturală la români în epoca modernizării*, în vol. *Partide politice și minorități naționale din România în secolul XX*, VI, coord. Vasile Ciobanu, Flavius Solomon, Sorin Radu, Cluj, Edit. ISPMN/Kriterion, 2011, p.406-619.
- „*Ghetouri în amfiteatre*”. *Câteva repere asupra antisemitismului universitar clujean, 1919-1939*, în vol. *File din istoria evreimii clujene*, ed. Andrea Ghiță, Dragoș Sdrobiș și Andrei Zador, Cluj, Edit. Mega, 2011, p.33-54. O versiune în limba maghiară: „*Gettók az Amfiteátrumban*”. *A Kolozsvári egyetemi antiszemizmus néhány útjelzője (1919-1939)*, în vol. *Adalékok a Kolozsvári zsidóság múltjához*, szerk. Schwartz Róbert, Kolozsvár, Mega Könyvkiadó, 2012, p.35-58. O altă variantă: „*Ghettos in Auditoriums*”. *A Few Landmarks on Cluj Antisemitism in Higher Education (1919-1939)*, în „*Studia Judaica*”, Cluj, XX, 2014, p.117-142.
- *Universitarii „literari” și însemnele prestigiului social (1864-1944)*, în „*Caiete de antropologie istorică*”, Cluj, X, 2011, Supliment (*Disciplinarea socială și modernitatea*), p.365-404.
- *Medical Higher Education in Kolozsvár/Cluj*, în vol. *Medicine, Hygienism and Society in Eighteenth-Twentieth Centuries*, ed. Constantin Bărbulescu și Alin Ciupală, Cluj, Edit. Mega, 2011, p.147-170.
- *Cuvânt înainte*, la vol. *Spațiul românesc între democrație și totalitarism*, ed. Liviu Cărare, Iulian Ghercă, Adrian Vițelaru, Iași, Edit. Junimea, 2011, p.7-8.
- „*Datoria vieții noastre*”. *Context istoric și semnificație la Vasile Pârvan*, în vol. *Datoria: perspectivă multidisciplinară*, coord. Ana Bazac, București, Edit. Academiei Române, 2012, p.109-124.
- *Anti-Semitism at universities in Romania (1919-1939)*, în vol. *The „numerus clausus” in Hungary. Studies on the First Anti-Jewish Law and Academic Anti-Semitism in Modern Central Europe*, edited by Victor Karady and Peter Tibor Nagy, Budapest, Central European University Press, 2012, p.219-243.
- *Universitatea românească pre-comunistă și naționalizarea culturii*, în vol. *A történetíró elhivatottsága. Emlékkönyv Szabó Miklós születésének 80. évfordulójára*, Szerkesztette Pál-Antal Sándor, Cornel Sigmirean și Simon Zsolt, Marosvásárhely, Mentor Kiadó, 2012, p.176-199.
- *Universitățile românești și funcțiile simbolice ale „peregrinării academice” la evrei (1864-1944)*, în vol. Carol Iancu și Alexandru-Florin Platon (editori), *Profesori și studenți evrei/Enseignants et étudiants juifs*, Iași, Edit. Universității „Al.I. Cuza”, 2012, p.105-128.
- *Maghiari*, în vol. *România 1945-1989. Enciclopedia regimului comunist. Represiunea*, coord. Octavian Roske, vol.II. *F-O*, București, INST, 2012, p.413-428.
- *Cuvânt înainte* la vol. Liviu Andreescu, *Privilegiile savante. O istorie a libertăților universitare în Europa și Statele Unite*, Iași, Institutul European, 2013, p.9-11.
- *The Dilemmas of a Hungarian University in Cluj*, în vol. *Hungary and Romania Beyond National Narratives. Comparisons and Entanglements*, eds. Anders E. Blomqvist, Constantin Iordachi, Balázs Trencsényi, Oxford, Bern, Berlin, Bruxelles, Frankfurt am Main, New York, Wien, Edit. Peter Lang, 2013, p.359-396.
- *Lucian Blaga și „oratoria găunoasă” a lui Marin Ștefănescu*, în „*Apostrof*”, XXIV, 2013, nr.10 (281), p.15-18.
- *Intelectualii și violența*, în vol. *Politici culturale și modele intelectuale în România*, ed. Lucian Nastasă și Dragoș Sdrobiș, Cluj, Edit. Mega, 2013, p.342-370; o versiune în engleză: *Intellectuals and Violence*, în vol. *Elites and the South-East European Culture*, edited by Iulian Boldea and Cornel Sigmirean, Roma, Rdizioni Nuova Cultura, 2015, p.69-96.
- *Prefață* la vol. Gabriel M. Gurman, *Jurnalul unui pașnic războinic. Însemnări dintr-un război îndepărtat*, București, Edit. Hasefer, 2013, p.7-14.

- „Poeticul” Dan Barbilian și mișcarea legionară, în „Apostrof”, XXIV, 2013, nr.11 (282), p.15-18.
- *Universitate și elite în România pre-comunistă*, în vol. *Romania, Israel, France: Jewish Trails. Volume in Honor of Professor Carol Iancu*, ed. Danielle Delmaire, Lucian Zeev Herscovici și Felicia Waldman, București, Editura Universității din București, 2014, p.267-296.
- *Cuvânt înainte* la vol. Andrei Klein, *Lea, povestea familiei mele*, Cluj, Edit. Mega, 2014, p.7-9.
- *Efectul „Trianon” și violențele antisemite din România (decembrie 1927)*, în vol. *File din istoria evreimii clujene*, II, ed. Silvia Mitricioaei, Cluj, Edit. Mega, 2014, p.133-157.
- *Cuvânt înainte*, în vol. *Contemporaneitate și provocările globalizării*, ed. Claudiu Marian, Corneliu Nicolescu, Cluj, Edit. CA Publishing, 2014, p.7-8.
- *Cluj – ritmurile dezvoltării urbanistice, a spațiilor simbolice și a bunurilor patrimoniale*, în vol. *Contemporaneitate și provocările globalizării*, ed. Claudiu Marian, Corneliu Nicolescu, Cluj, Edit. CA Publishing, 2014, p.329-364.
- *Avatarurile unei universități maghiare la Cluj*, în vol. *Universitate și politică. Evoluții instituționale românești și trasee europene de formare intelectuală (secolele XIX-XXI)*, ed. Irina Nastasă-Matei, Laurențiu Vlad, București, Editura Universității din București, 2014, p.117-146; o versiune redusă: *Avatarurile unei universități maghiare la Cluj*, în „Analele Universității din București”, Seria Științe Politice, XVI, 2014, no.1, p.71-98.
- *Cuvânt înainte*, la vol. Mihai Panu, *Filiere și mecanisme de propagandă nazistă în Banat, 1933-1945*, Cluj, Edit. Mega, 2014, p.11-13.
- *Cuvânt înainte*, la vol. Sergiu Soica, *Biserica greco-catolică din Banat în primele două decenii ale regimului comunist*, Cluj, Edit. Mega, 2014, p.7-9.
- *Bánffy Miklós és a magány kolozsvári arcmásai (1945-1949)/Miklós Bánffy și avatarurile singurătății la Cluj (1945-1949)*, în vol. *Bánffy Miklós művészi pályaképe/Viața artistică a lui Miklós Bánffy*, ed. Dávid Gyula, Kolozsvár/Cluj, Edit. Polis, 2014, p.19-37.
- *O comemorare disputată. Asasinarea lui Nicolae Iorga și mediul universitar*, în „Anuarul Institutului de Istorie George Barițiu”, Series Historica, LIII, 2014, p.347-370. Reprodus cu ușoare modificări în vol.: *Vinovăția unei comemorări. Asasinarea lui Nicolae Iorga și Universitatea din Iași*, în vol. *In Memoriam Grigore Ploșteanu. Studii și evocări*, coord. Vasile Dobrescu, Cornel Sigmirean, Corina Teodor, București, Edit. Academiei Române, 2014, p.414-431; *Intelectualii din România. Configurații culturale*, Cluj, Edit. Mega, 2014, p.192-226.
- *Prefață* la Andrei Roth, *Opțiunile mele*, ed. Maria Roth, Postfață de Nicolae Kallós, București, Edit. Hasefer, 2014, p.7-11.
- *Preludii ale Holocaustului. Congresele studențești antisemite din anii '20*, în vol. *Pogromul de la Iași și Holocaustul în România/Le Pogrom de Iași et la Shoah en Roumanie*, coord. Carol Iancu și Alexandru-Florin Platon, București. Editura Universității „Al.I. Cuza”, 2015, p.59-92 (republicat, cu minime intervenții, în „Revista de Istorie a Evreilor”, București, I, 2016, p.209-240).
- *Frontierele spirituale și avatarurile Marii Uniri. Publicul studențesc basarabean în universitățile românești*, în vol. *Intelectualii. Ideologii și destin politic*, coord. Cornel Sigmirean, Târgu Mureș, Edit. Arhipelag XXI, 2015, p.183-230.
- *Zevedei Barbu și iluzia diplomației românești comuniste*, în vol. *Zevedei Barbu, Romanian and English Psychologist, Sociologist and Philosopher*, eds. Daniela Maci and Michael Finkenthal, Bucharest, Tracus Arte, 2015, p.174-206.
- *Memorie și ingratitude post-Holocaust. Cazul Marianne Kardos*, în vol. *File din istoria evreimii clujene*, III, ed. Valentin Ghiță, Cluj, Edit. Mega, 2015, p.101-118. Cu o versiune în limba maghiară: *Emlékezet és hálátlanság a holokauszt után. A Kardos Marianne-eset*,

- în vol. *Adalékok a kolozsvári zsidóság múltjához*, Szerk. Schwártz Róbert, Kolozsvár, MEGA Könyvkiadó, 2015, p.101-117.
- *Preface*, în Adrian Liviu Ivan, *State, Majority and National Minority in Romania (1919-1933). The case of Magyars and Germans from Transylvania*, Cluj/Debrecen, CA Publishing/Debreceni Egyetem, 2016, p.11-13.
  - *Memorialistica distorsionată și „etica” oportunistului: Constantin C. Giurescu*, în vol. *Alma Mater în derivă. Aspecte alternative ale vieții universitare interbelice*, coord. de Irina Nastasă-Matei și Zoltán Rostás, București/Cluj, Edit. Eikon/Școala Ardeleană, 2016, p.348-386.
  - *Romanian Students at the École Pratique des Hautes Études (Section des Sciences Historiques et Philologiques) 1868-1948*, în vol. Carmen Andraș, Cornel Sigmirean (coord.), *Crossing Borders: Insights into the Cultural and Intellectual History of Transylvania (1848-1948)*, Cluj, Edit. Argonaut/Gatineau (Canada), Symphologic Publishing, 2016, p.132-148.
  - *Cuvânt înainte la Dan Breaz, Sens interzis. Grafică românească, desen și colaj din perioada 1960-1994*, Cluj, Edit. Școala Ardeleană, 2016, p.1-2.
  - *Doctoratul lui Constantin Noica*, în „Anuarul Institutului de Cercetări Socio-umane Gheorghe Șincai”, Târgu Mureș, XIX, 2016, p.149-177.
  - *Cuvânt înainte*, la Júlia Szilágyi, *Cartea insomniilor*, în românește de Marius Tabacu, Cluj, Edit. Școala Ardeleană, 2017, p.5-8.
  - *The Hungarians of Romania and Minority Politics in the Post-Trianon Era*, în vol. Mihai I. Spariosu (ed.), *Intercultural Conflict and Harmony in the Central European Borderlands. The Cases of Banat and Transylvania 1849–1939*, Göttingen, V&R unipress GmbH, 2017, p.239-254.
  - *Studentii evrei la Facultatea de Medicină a Universității Ferenc József din Cluj (1872-1918)*, în vol. *File din istoria evreimii clujene*, V, ed. Ladislau Gyémánt, Andrea Julika Ghiță, Robert Schwartz, Cluj, Edit. Mega, 2017, p.88-98.
  - *Cuvânt înainte*, la vol. Giancarlo Pozzi. *Muzeul de Artă Cluj-Napoca*, Cluj, Edit. Tribuna, 2017, p.5.
  - *1927 – Anul în care studenții români au terorizat pe evreii orădeni*, în „Oradea – Istorie și actualitate”, I, 2017, nr. 1 (iulie-august), p.104-108.
  - *Cuvânt înainte*, în vol. *Alter Ego. Forme și idei ale artei grafice în Italia și România*, Cluj, Edit. Tribuna, 2018, p.7 (volum bilingv, româno-italian).
  - *Prefață*, în vol. *Trecutul prezent. Evreii din România: istorie, memorie, reprezentare*, ed. Anca Filipovici, Attila Gidó, Cluj, Edit. Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale, 2018, p.11-18.
  - *Între „Centru” și „Periferie”: Universitatea din Iași și migrația academică*, în vol. *Fragmente pe un câmp de luptă: Studii în istoria universității*, ed. Florea Ioncioaia, Leonidas Rados, Iași, Editura Universității „Al.I. Cuza”, 2018, p.161-174.
  - *Ce înseamnă în România a fi profesor universitar? Despre valențele elitei universitare locale*, în vol. *Un centenar și mai multe teme pentru acasa. Ce au învățat și ce nu au învățat românii din ultimul secol de istorie*, ed. Adrian Cioroianu, Iași, Edit. Polirom, 2018, p.235-256.
  - *Cuvânt înainte*, în vol. *Tribuna Grafic 2018*, ed. Dan Breaz și Ovidiu Petca, Cluj, Edit. Tribuna, 2018, p.5.
  - *A magyar egyetemek és az erdélyi román szellemi elit*, în vol. *Kulturális transzfer (Történelmi és irodalmi diskurzusok a román és magyar kulturális térben)*, ed. Miskolczi Ambrus, Nagy Levente, Vincze Ferenc, Budapest, Napkút Kiadó, 2018, p.89-106.
  - *Az Erdély-trilógia román olvasatban. Előszó Bánffy Miklós „Erdély-Trilogia”-jához*, în „Pro Minoritate”, Budapest, 2018. ősz, p.3-16.

- *Marius Tabacu méltatása* [Laudatio pentru Marius Tabacu], în „Művelődés”, Cluj, 2/2019, p.14-16.
- *Cuvânt înainte*, în vol. *Remo Giatti. Geo Grafica*, Cluj, Ed it. Tribuna, 2019, p.5.
- *Centenarul maghiarilor din România*, în vol. *Cine sunt românii ? Perspective asupra identității naționale*, coord. Vasile Boari, Cluj, Edit. Școala Ardeleană, 2019, p.676-689.
- *Despre originea ceangăilor – apartenență confesională și provocări științifice*, în „Observator Cultural”, nr.984, 30 august 2019; o versiune ușor diferită în „Slavic Review”, Cambridge University Press, 78, 2019, no.4, p.16-17.
- *Prefață*, în vol. *Holocaust. Expoziție internațională de grafică*, ICR, MNAMC, MACN, Cluj, 2019, p.4-5.
- *Detalii ale istoriei de tristă amintire! Artistul Jacques Costin și fratele său Mișu Goldschlager, asasinat de legionari*, în „Jurnalul Săptămânii”, Tel Aviv, 12 martie 2020, p.25.
- *Cuvânt înainte*, la vol. *Istoria ilustrată a secuilor*, ed. Hermann Gusztáv Mihály, Odorheiu Secuiesc, CJCPTH, 2020, p.3-9.
- *In Memoriam Marius Tabacu*, în „Revista de Traduceri Literare”, nr. 60-62 (octombrie-decembrie 2020)

Au fost omise peste 250 articole de vulgarizare, traduceri, cronici de carte și recenzii, interviuri etc.